

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Minor/Cor 1st Semester Examination, 2024-25

SANMIN101T/SANCOR101T-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

UNIT-I

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्चकस्य संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च अशुद्धिसंशोधनं क्रियताम्। 1×5 = 5
(क) स्वादुमन्नं भुनक्ति शिशुः।
(ख) वर्षायां नभः मेघाच्छन्नं भवति।
(ग) विपदि देहि मे धनं भवान्।
(घ) प्राते भगवानं स्मरेत्।
(ङ) नक्ते जाग्रन्ति चौराः।
(च) राजा सयत्नेन प्रजां पालयति।
(छ) तस्य मने सुखो नास्ति।
2. यथेच्छं पञ्चभिः अव्ययपदैः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च वाक्यरचना कार्या। 1×5 = 5
अद्य, तदा, सायम्, उपरि, प्राक्, परितः, परम्।
3. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चकस्य वाच्यपरिवर्तनं कार्यम्। 1×5 = 5
(क) स विद्यालयं गच्छति।
(ख) मुनिः ध्यानं करोति।
(ग) अहं त्वां पश्यामि।
(घ) शिशुः मोदकं खादति।
(ङ) कविः संस्कृतं लिखति।
(च) अहं पुस्तकं पठामि।
(छ) रामः विहगान् पश्यति।

4. अधोलिखितेषु यथेच्छम् एकस्य अनुच्छेदस्य संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च अनुवादः कार्यः। 10×1 = 10
(क) प्राचीनकाले कलिङ्गदेशे शोभावती नामे एक नगरी छिल। प्रभूत ऐश्वर्यं व वीर्येण जन्य प्रसिद्ध प्रद्युम्न सेइ नगरीर राजा छिलेन। तिनि सेइ नगरीर कोनव एक छले बह ब्राह्मण अधुषित यज्ञस्थान नामे एक ग्राम स्थापन करेन। सेइ ग्रामे वेद पारदर्शी ब्राह्मणेरा बास करतेन।

In ancient time, there was a city by name by Shobhavati in the Kalinga country. The city was ruled over by Pradyumna who was known for his great power and strength. There in a certain part, he set up a village called Yajnasthana, inhabited by many Brahmanas. There lived Brahmanas who were well versed in the Vedas.

(খ) পুরাকালে বোধিসত্ত্ব কোশল দেশে কোনও এক ব্রাহ্মণকুলে জন্মগ্রহণ করেছিলেন। তাঁর তিনটি কন্যা হয়েছিল। তাদের বিবাহের পূর্বেই তিনি পরলোক গমন করেন। পরজন্মে তিনি স্বর্ণহংস হয়ে হিমালয় প্রদেশের কোন সরোবরে বাস করতে লাগলেন।

Long ago, Bodhisattva was born in a Brahmin family in the province of Koshala. He had three daughters. He passed away before their marriage. He became a Golden Swan in the next birth and lived in a certain lake in the province of the Himalayas.

UNIT-II

5. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

2×5 = 10

(क) किं तावत् समवृत्तम् ? एकमुदाहरणं देयम् ।

(ख) छन्दःशास्त्रे कति गणाः स्वीकृताः ? के च ते ?

(ग) जातेः लक्षणं लिख्यताम् ।

(घ) यतेः लक्षणं लिख्यताम् ।

(ङ) उपेन्द्रवज्राछन्दसः लक्षणं किम् ?

(च) छन्दःशास्त्रे के लघुवर्णाः इति कथ्यन्ते ?

(छ) शालिनीछन्दसः लक्षणं किम् ?

6. यथेच्छम् एकस्य छन्दोनिर्णयः करणीयः ।

5×1 = 5

(क) यात्येकतोऽस्तशिख्यं पतिरोषधीनाम्

आविष्कृतोऽरुणपुरःसर एकतोऽर्कः ।

तेजोद्वयस्य युगपद्यसनोदयाभ्यां

लोको नियम्यत इवात्मदशान्तरेषु ।

(ख) प्रवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः

सरस्वती श्रुतिमहतां महीयताम् ।

ममापि च क्षपयतु नीललोहितः

पुनर्भवं परिगतशक्तिरात्मभूः ।

7. यथेच्छम् एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लेख्यम् ।

10×1 = 10

(क) छन्दोमञ्जरीमाश्रित्य लघुगुरुव्यवस्था संक्षेपेण प्रतिपादनीया ।

(ख) वंशस्थविलम् इत्यस्य मालिनी इত্যस्य च स्वरूपं प्रतिपाद्यताम् ।

—x—